

19 **Public Service skatten ska avskaffas**
20 **eller minimeras**

21 **Anders G Johansson, Skövde – Västra Götaland**

22 *Avskaffa public service-skatten*

23 Sveriges riksdag beslutade, med stöd av bland annat Moderaterna, den 14
24 november 2018 att införa en public service-avgift som ersätter den tidigare radio-
25 och TV-licensen. Namnet är missvisande, eftersom det inte är någon avgift, utan en
26 progressiv skatt som alla med beskattningsbar inkomst är ålagda att betala.

27 Dimensioneringen av skatten förefaller främst syfta till att Sveriges Television och
28 Sveriges Radio, det gamla etermediamonopolets restposter, ska sitta i orubbat bo
29 med oförändrade, eller rentav ökade intäkter att producera och sända program för.
30 Någon diskussion om den statliga mediekoncernens uppgifter och omfång föregick
31 inte alls beslutet.

Moderaterna ska vara ett parti som skyddar medborgarna från omotiverad beskattning, som verkar för att avgränsa statens åtaganden och som värnar och främjar fri och sund konkurrens. Därmed bör Moderaterna också vara ett parti som verkar för en mycket begränsad och avgränsad public service. De offentliga mediebolagen bör syfta till att tillgodose förekomst av nyheter och samhällsinformation. Detta är viktigt, inte minst ur beredskapshänsende.

Men statens mediekoncern ska inte, med Skatteverket i ryggen, ägna sig åt produktion, inköp och sändning av allehanda underhållningsprogram. För sådana finns en marknad med flertalet fristående aktörer och ett redan rikt utbud. Dagens teknik ger konsumenter möjlighet och förutsättning att betala för det de själva önskar se och lyssna på. Moderaterna bör därför verka för att omdana och minska den statliga mediekoncernen samt att avskaffa public service-skatten, alternativt reducera den till ett minimum för att finansiera en public service med ett tydligt definierat och avgränsat uppdrag.

Att-satser 15

att Moderaterna ska verka för att public service-skatten avskaffas eller minimeras, 16
17

att Moderaterna ska verka för att uppdragen för SVT och SR ska avgränsas till att omfatta produktion och sändning av nyheter och samhällsinformation, samt 18
19
20

att sända motionen till partistämman. 21

Förbundsstyrelsens yttrande 22

Motionären beskriver i sin motion hur Sveriges riksdag beslutade, med stöd av bland annat Moderaterna, att införa en public service avgift som ersätter den tidigare radio- och TV-licensen. 23
24
25

Det pågår ett arbete inom Moderaterna för att se över uppdraget för public service, samt dess finansiering. Kritiken inom partiet mot nuvarande lösning får anses omfattande. 26
27
28

Från och med den 1 januari 2019 ska Public service avgiften betalas av den som är obegränsat skattskyldig, alltså 18 år eller äldre och har en beskattningsbar förvärvsinkomst. Till skillnad från idag så kommer även de som inte har någon TV att behöva betala. 29
30
31
32

Förbundsstyrelsen vill tacka motionären för en välskriven och bra motion. Motionären lyfter att "Moderaterna ska vara ett parti som skyddar medborgarna från omotiverad beskattning, som verkar för att avgränsa statens åtaganden och som värnar och främjar fri och sund konkurrens". 33
34
35
36

Förbundsstyrelsen delar motionärens syn och föreslår stämman att bifalla motionen och bör verka för att omdana och minska den statliga mediekoncernen samt 37
38

1 att avskaffa public service avgiften, alternativt reducera den till ett minimum för att
2 finansiera en public service med ett tydligt definierat och avgränsat uppdrag.

3 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

4 *att* bifalla att-1, samt

5 *att* besvara att-2.

6 **Reservationer i Förbundsstyrelsen**

7 Sarah Ullmark, Robin Nerell och Anton Lidell:

8 För oss är frågan ganska enkel. Ska våra skattepengar gå till finansieringen av Giff
9 vid första ögonkastet, Vår tid är nu eller någon annan av SVT:s produktioner när vi
10 har en grundläggande tro på marknaden och därmed övertygade om att kommer-
11 siella intressen ska få styra? Det tycker inte vi. Om en programidé är tillräckligt bra
12 fungerar det alldeles utmärkt att låta en privat TV-kanal producera den. När välfär-
13 den går på knäna är det av yttersta vikt att inte spendera pengarna på fel saker.
14 Då är det inte rimligt att public service ska ägna sig åt underhållnings-TV. Genom
15 en reduktion av public service-skatten är det en naturlig följd att också skära ner i
16 uppdraget och endast låta public service ägna sig åt nyheter och samhällsinforma-
17 tion. Vi har många andra kanaler som kan ägna sig åt underhållningsbiten.

18 Med anledning av ovanstående reserverar vi oss till förmån för bifall på att-2 och 3.

19 **Förbundsstämmans beslut**

20 Jan Ericsson, Mark: Ändringsyrkande ny att-2: "att Moderaterna ska verka för att
21 uppdraget för SVT och SR ska begränsas."

22 Förbundsstämman beslutade

23 *att* bifalla att-1,

24 *att* bifalla Jan Ericsson ändringsyrkande, samt

25 *att* skicka motionen till partistämman.

Partistytrelsens yttrande över motionerna 8:25-8:33

I motionerna berörs olika frågor rörande framtiden för public service.

Moderaterna grundar all sin politik i tron på, och försvaret av, det öppna samhället. Det är ett samhälle som inte i första hand styrs av offentliga regleringar och insatser, utan växer och utvecklas underifrån, genom människors fria val, fri företagsamhet, frivilliga gemenskaper och fri åsiktsbildning.

Yttrandefriheten, pressfriheten och den fria åsiktsbildningen är en avgörande del av vår demokrati. Dessa grundlagsskyddade rättigheter skapar förutsättningar för en mångfald i åsiktsutbytet som ger legitimitet, fördjupar och stärker de demokratiska processerna.

Med genombrottet för digital teknik har kostnaderna för medieproduktion minskat dramatiskt och utbudet ökat avsevärt. Det handlar i hög grad om underhållning, drama och sport, men också samhällsjournalistik och kultur. TV och radio är olika medier, och deras särart har snarast förstärks genom denna utveckling. Den ekonomiska grunden för dagstidningarna fortsätter att med mycket stor kraft erodera. Samtidigt påverkas utvecklingen fortfarande i hög grad av ägarkoncentration på den privata mediemarknaden, offentligt presstöd och en omfattande statligt finansierad mediesektor. Att värna mångfalden är en viktig moderat utgångspunkt för diskussion och reformarbete på mediepolitikens område.

Högkvalitativ public service har en mycket viktig roll att fylla även i framtiden. Den allra innersta kärnan handlar om att kunna nå hela befolkningen med information – public service är en viktig del av vår försvarsmässiga och civila beredskap. Vidare utgör högkvalitativ public service ett slags demokratisk infrastruktur, ett offentligt rum, som tillhandahåller information och diskussion till alla medborgare. Kommersiella medieaktörer, privata poddar, sociala medier osv. kan komplettera, men inte ersätta, public service i detta avseende.

Flera av motionerna tar sin utgångspunkt i finansieringen av public service. Moderaterna har länge förordat en övergång från den gamla licensmodellen ("apparatskatten") till en skattefinansiering. Denna principiella inställning har bland annat kommit till uttryck i Alliansregeringens proposition 2012/13:164 "Bildning och tillgänglighet – radio och tv i allmänhetens tjänst" och i beslut vid Moderaternas partistämman 2015. Moderaterna har mot den bakgrunden

1 ställt sig bakom den public service-avgift på max 1 300 kr/år som sedan
2 årsskiftet betalas av alla över 18 år.

3 Partistyrelsens anser att övergången till skattefinansiering i princip var riktig.
4 Däremot är det en berättigad kritik att skiftet till en ny finansieringsmodell,
5 som initialt garanterar en verksamhet i de tre public service-bolagen (Sveriges
6 Television, Sveriges Radio och Utbildningsradion) på dagens nivå under
7 sex år, borde ha föregåtts av en ordentlig utredning och omprövning av
8 public service-bolagens uppdrag samt en tydligare och skärpt reglering av
9 granskning och eventuella sanktioner vid brott mot reglerna om opartiskhet
10 och saklighet.

11 Moderaterna har inte på länge tagit ett bredare och i partiet förankrat grepp
12 om mediepolitiken. Partistyrelsen avser att efter partistämman tillsätta en
13 arbetsgrupp som får detta i uppdrag. Notera betydelsen av ett bredare
14 grepp: Moderaternas arbete med public service måste sättas in i en bredare
15 demokratisk och mediepolitisk kontext. I fråga om public service bör arbetet
16 ta sikte på den tillståndspann som börjar löpa 2026, och åtminstone
17 följande fyra områden bör behandlas:

18 *Uppdraget*

19 Av de skäl som anförs ovan bör Moderaternas principiella utgångspunkt
20 vara att värna en högkvalitativ public service, där en reform bör gå i riktning
21 mot ett "smalare och vassare" uppdrag.

22 Det är viktigt att säkerställa att public service i framtiden kan leverera en
23 högkvalitativ, mångsidig och opartisk nyhets- och samhällsjournalistik.
24 Det är särskilt viktigt att detta säkerställs i hela landet. Kultur, inte minst
25 den som utövas vid offentligt finansierade kulturinstitutioner, bör via public
26 service göras tillgänglig för en publik utanför storstäderna. I kärnuppdraget
27 ingår rimligen också egenproduktion på svenska, exempelvis dramapro-
28 duktion, barnprogram, sändningar på minoritetsspråk och engagemang på
29 andra angelägna samhällsområden där kommersiell media inte kommer att
30 verka.

31 Bredare produktion, som underhållning och sport, kan som regel leve-
32 reras av kommersiella aktörer. Det kan dock finnas skäl att vissa sådana
33 produktioner alltså produceras av public service. En framtidsdiskussion
34 om public service roll vad gäller underhållning och sport bör även inbegripa
35 möjligheten att finansiera viss sådan produktion genom exempelvis olika
36 betallösningar (se nedan om finansiering).

37 I ljuset av erfarenheter från andra länder bör också prövas om även privata
38 medieaktörer ska kunna utföra public service-uppdrag, och ta del av de
39 medel som public service-avgiften inbringrar.

Opartiskhet och saklighet

För public service-kanalerna gäller ett krav på opartiskhet. Detta har bland annat till syfte att förhindra att de kanaler som når flest antal tittare och lyssnare inte utnyttjar sin ställning för att driva egna opinioner i politiska frågor. Public service har generellt ett högt förtroende hos allmänheten, men det har minskat över tid. Hur frågor om opartiskhet och saklighet hanteras av public service är avgörande för dess legitimitet och förtroende i framtiden.

Inom ramen för det arbete som ska göras av arbetsgruppen bör en översyn göras av hur public service lever upp till detta krav och hur reglerna i framtiden bör utformas. Tydligare former för en medieetisk granskning av program som sänds i public service bör också läggas fast. Något slags sanktioner bör också övervägas vid grövre överträdelse av reglerna om opartiskhet och saklighet. Allt detta samtidigt som en ordentlig rågång mot politiskt smakdömande upprätthålls – det publicistiska oberoendet måste värnas. I samma anda bör förhandsgranskning av nya verksamheter inom public service inte göras av regeringen, utan av politiskt oberoende instanser.

Finansiering

Efter många år av kritik, debatt och utredningar har fr.o.m. årsskiftet den så kallade TV-licensen avskaffats och ersatts av en skatteliknande avgift. Moderaterna har ställt sig bakom den övergången. Framåt gäller att söka hitta en finansieringslösning för ett ”smalare och vassare” public service.

Utgångspunkten bör vara att kärnuppgdraget även i framtiden ska finansieras av skattemedel. Totalt sett bör public service i framtiden anslås avsevärt mindre skattemedel. Detta som en följd av ett mer renodlat uppdrag. Samtidigt är troligen vissa av kärnuppgragen idag underfinansierade. Vidare är det med dagens teknik fullt möjligt att skapa olika betalningslösningar. Det skulle kunna göra en del bredare produktion av exempelvis underhållning och sport avhängigt konsumenternas val. Flera europeiska public service-bolag har också visat att smalare och högkvalitativ public service går att förena med en återhållsam reklampolicy. Dessa exempel bör studeras närmare och utvärderas.

Styrning och uppföljning av den icke-publicistiska verksamheten

Public service, dvs. programbolagen, styrs via lagstiftning och avtal som beslutas av riksdagen. Bolagen ägs av en förvaltningsstiftelse som utser bolagens styrelser och vars egen styrelse nomineras av riksdagen och utses av regeringen. Att public services publicistiska oberoende måste skyddas är oomtvistat och viktigt. Vi ska inte ha statskontrollerad journalistik. Men bolagens inriktning, hushållning med resurser, kvalitetsarbete och transparens är av allmänt intresse och bör, som i alla andra verksamheter som finansieras med skattemedel, följas noga och tas ansvar för av styrelserna. Även

1 riksdagen måste kunna utvärdera den icke-publicistiska verksamheten, inte
2 minst genom sina egna institutioner som Riksrevisionen. Det är en kritisk
3 fråga hur hela denna ordning för styrning och uppföljning ska utformas
4 framåt samtidigt som det publicistiska oberoendet värnas.

5 *En arbetsgrupp*

6 Partistyrelsen avser att efter partistämman tillsätta en mediepolitisk
7 arbetsgrupp som utifrån de principer som partistämman lägger fast ska
8 utarbeta en mediepolitik som kan ligga till grund för Moderaternas framtida
9 ställningstaganden i olika sakfrågor rörande public service och mediepoliti-
10 ken i stort.

11 **Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:**

12 *att* partistyrelsen ges i uppdrag att tillsätta en mediepolitisk
13 arbetsgrupp som ska utarbeta en mediepolitik som kan ligga
14 till grund för Moderaternas framtida ställningstaganden i olika
15 sakfrågor rörande public service och mediepolitiken i stort, samt

16 *att* bifalla motion 8:25, att-sats 2, det vill säga

17 *att* Moderaterna nationellt verkar för att granskningsnämndens position förstärks
18 genom att all verksamhet kan granskas, helhet kan granskas och att
19 sanktionsmöjligheter vid överträdelse utreds, samt

20 *att* bifalla 8:27, att-sats 3, det vill säga

21 *att* uttala att public service-uppdraget ska vara ett komplement till det övriga
22 medieutbudet, inte en konkurrent, samt

23 *att* i övrigt anse motionerna 8:25, 8:26, 8:27, 8:28, 8:29, 8:30, 8:31,
24 8:32 och 8:33 besvarade med vad som ovan anförts.

25 **Reservation**

26 Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motion 8:25, att-sats
27 1, det vill säga

28 *att* Moderaterna nationellt ska verka för att public service över tid ges mindre
29 skattepengar med det uttalade syftet att minska sin verksamhet.

30 Benjamin Dousa reserverade sig till förmån för bifall för motionerna 8:28,
31 8:29, 8:30, 8:31 och 8:33.